

بررسی رابطه حالات هویت و انواع شخصیت با ارزش‌های ازدواج در جوانان مطالعه موردی: دانشجویان دختر دانشگاه آزاد اسلامی رشت

مریم اخوان غلامی*، مژگان حیاتی**، فاطمه رجبی سرخنی***

و خدیجه روزی جوکوروباسلو****

چکیده

پژوهش حاضر با هدف بررسی رابطه حالات هویت و انواع شخصیت بر ارزش‌های ازدواج اجرا شد. این پژوهش از نظر هدف کاربردی و از نوع توصیفی تحلیلی و از نظر روش اجرا پیمایشی بود. جامعه آماری پژوهش، کلیه دانشجویان دختر دانشکده علوم پایه دانشگاه آزاد اسلامی واحد رشت در سال ۱۳۹۵ بودند. روش نمونه‌گیری در این پژوهش به شیوه تصادفی بود. از جامعه هدف (۸۰۰ نفر) تعداد ۲۰۰ نفر از دانشجویان دختر ۱۸ - ۲۸ ساله از رشته‌های مختلف تحصیلی به‌عنوان نمونه پژوهش انتخاب شدند. ابزار استفاده شده در این پژوهش، پرسشنامه حالات هویت بنیون و آدامز (۱۹۸۶)، پرسشنامه شخصیت مایرز و بریگز (۱۹۴۰) و پرسشنامه زمینه‌یاب ارزش‌های ازدواج دلخوش (۱۳۸۶) بودند. داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار آماری Spss با کاربرد آزمون رگرسیون چندگانه، تجزیه و تحلیل شد. یافته‌ها حاکی از آن بود ارزش‌های ازدواج توسط حالات هویت و انواع شخصیت تبیین می‌شود. نتایج نشان داد هویت زود شکل گرفته و ابعاد برون‌گرا، حسی، احساسی و انعطاف‌پذیر بهترین پیش‌بینی‌کننده‌های ارزش سلسله مراتبی هستند. ارزش برابرنگر توسط هویت تعویق و ابعاد شهودی، تفکری و قاطعیت پیش‌بینی می‌شود. از بین حالات هویت به ترتیب حالات موفق و تعویق و از انواع شخصیت درون‌گرا، تفکری و قاطعیت پیش‌بینی‌کننده ارزش خود پیروی هستند. و برای ارزش محاط‌شدگی نیز هویت زود شکل گرفته و نوع شخصیتی حسی، احساسی و انعطاف‌پذیر بهترین پیش‌بینی‌کننده هستند.

واژگان کلیدی

ارزش‌های ازدواج؛ حالات هویت؛ انواع شخصیت؛ دانشجویان دختر

*نویسنده مسئول: کارشناس ارشد مشاوره و راهنمایی دانشگاه پیام نور T ایران؛

Maryam.akhavan410@gmail.com

**استادیار دانشگاه پیام نور، ایران

***کارشناس ارشد مشاوره و راهنمایی دانشگاه پیام نور، ایران

****کارشناس ارشد مشاوره و راهنمایی دانشگاه پیام نور، ایران

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۶/۳/۲۱

تاریخ ارسال: ۱۳۹۵/۷/۲۶

DOI :10.22051/jwfs.2017.12209.1256

مقدمه

ازدواج یکی از رویدادهای مهم زندگی است و از نظر اجتماعی به‌عنوان پیوندی با ثبات و هدفمند میان زن و مرد شناخته می‌شود. ازدواج و انتخاب همسر، پدیده‌ای است که تحت تأثیر عوامل مختلف قرار دارد. در واقع، نه یک علت، بلکه شبکه‌ای از علت‌ها وجود دارند که در عین تعامل بر یکدیگر، بر امر همسرگزینی و معیارهای مورد نظر فرد تأثیر می‌گذارد (غروی و عنایت، ۱۳۸۸). ضروری است که انسان بتواند برای تشکیل خانواده تصمیم موفق و کارآمدی بگیرد. رضایت افراد از ازدواجشان زمینه‌ساز و هسته اصلی رضایت از خانواده و زندگی است، به عبارتی سلامت جامعه و خانواده در گرو رضایت افراد از ازدواجشان است (بارکر ۱۹۸۹ به نقل از نوری و جان بزرگی ۱۳۹۰). زنان به‌عنوان یکی از اعضای اصلی، در هدایت فکری، اعتقادی، عاطفی و اجتماعی خانواده و اجتماع نقش مهمی دارند و وظیفه اصلی آن‌ها، آکنده ساختن کانون خانواده از انس و الفت و حفظ ثبات و آرامش در خانواده است و انتقال ارزش‌های دینی، ملی، فرهنگی و اجتماعی در درجه اول به عهده خانواده و به‌خصوص زنان است.

ازدواج امکان می‌دهد که از خلال یک پیمان مادام‌العمر برای ماندن در کنار هم، نهادی مناسب برای پرورش و اجتماعی شدن نسلی از اعضای جامعه تشکیل شود و هنجارها و ارزش‌هایی مداومت یابند که ازدواج معطوف به برآورد آن‌هاست. ارزش‌های ازدواج به منزله جلوه ارزش‌های فرهنگی در نظر گرفته می‌شود، ارزش‌های فرهنگی قواعد ازدواج را توجیه می‌کند (چه کسی برای همسری مناسب است) یا مفروضه‌های عملی زندگی زناشویی مثلاً اعمال مجاز یا ممنوع برای زوجین را فرا می‌خواند (دلخمش، ۱۳۹۲). ارزش‌های فرهنگی ازدواج در دو بعد جامع قرار می‌گیرند که عبارتند از سلسله مراتبی در برابر برابری که این بعد با تضمین رفتار اجتماعی مسئولانه، مسأله برانگیختن افراد به حقوق و رفاه دیگران و اداره کردن وابستگی‌های متقابل آن‌ها رابطه دارد. بعد محاط شدگی برابر خود پیروی نشان می‌دهد که افراد تا چه اندازه به منزله اشخاص خود پیرو یا محاط شده گروه‌ها در نظر گرفته می‌شود.

1. Marriage values
2. Hierarchy-egalitarianism
3. Embeddedness-autonomy

احترام به سنت، تأکید بر حفظ وضع موجود و رفتاری مرسوم و در برابر تأکید بر یگانگی و استقلال خاص خویش، دو قطب متعارض این بعد را منعکس می‌کند (دلخموش، ۱۳۹۲). هویت افراد، از جمله عواملی است که تأثیر خود را در مراحل مختلف و تصمیم‌گیری‌های زندگی نمایان می‌کند. بنابراین، شناخت هویت خود در ارتباط با دیگری نکته کلیدی در پردازش شکل‌گیری هویت است. در اینجا فرد تلاش می‌کند به ساخت احساس متوالی از خود، شامل ویژگی‌های فیزیولوژیکی، روان‌شناختی و هنجاری- اجتماعی دست یابد. افراد در مرحله نوجوانی تلاش می‌کنند به احساس متوازن بین ادراک خود، درکی از انتظارات دیگران دست یابند تا بدین وسیله به احساس بهنجار از هویت سالم دست یابند (کوک و جونز^۱، ۲۰۰۲). شکل‌گیری هویت شامل ایجاد انتخاب و تعهد به نقش‌ها است (مولیس، مولیس، اسکوارتز، پیترز و شرینر^۲، ۲۰۰۷). شکل‌گیری هویت و نقش برقراری روابط صمیمی آن در ازدواج، اهمیت ویژه‌ای دارد. تحقیقات نشان می‌دهد که بین منزلت‌های هویت افراد با توجه به وضعیت طلاق عاطفی، تفاوت معناداری وجود دارد. داده‌ها حاکی از تفاوت معنادار بین دو گروه با نشانگان طلاق عاطفی و بدون آن در منزلت‌های هویتی سردرگم و بحران زده بود. بدین معنا که گروه با نشانگان طلاق عاطفی، در دو منزلت هویتی یاد شده، نمرات بیشتری کسب کردند (موسوی و رحیمی‌نژاد، ۱۳۹۴).

نتایج مقایسه انواع هویت^۳ در دختران و پسران نشان داد که از نظر هویت تعلیق یافته^۴ هویت زودشکل‌گرفته^۵ و هویت آشفته^۶ در بین دانشجویان دختر و پسر تفاوت معناداری وجود دارد، به‌طور کلی دختران نسبت به پسران در انواع هویت، نمرات بالاتری به‌دست آوردند (بیرامی، ۱۳۸۹). طبق تحقیقات انجام شده هویت بحران زده و سردرگم کم‌ترین میزان سازگاری را در انواع منزلت‌های هویتی نشان می‌دهد (فوجاکف^۷، ۲۰۰۷). رضایی مقدم (۱۳۹۴)،

1. Cook & Jones
2. Mullis, Mullis, Schwartz, Pease & Shriner
3. identity status
4. Moratorium identity
5. foreclosure identity
6. diffuse identity
7. Fadjukoff

در پژوهشی با عنوان بررسی رابطه سبک‌های دلبستگی و ابعاد هویت با ملاک‌های همسر‌گزینی نشان داد که بین ابعاد هویت و ملاک‌های همسر‌گزینی تفاوت معناداری وجود دارد. انواع شخصیت^۱ نیز می‌تواند بر ارزش‌های ازدواج تأثیرگذار باشد. شخصیت افراد بازتاب‌دهنده خواست‌ها، تمایلات، نیازها، توانمندی‌ها و قابلیت‌های آن‌ها است که او را از دیگران متمایز می‌کند (حیدریان، نسیمی‌فر و فروهر ۱۳۹۳). تحقیقات در زمینه ویژگی‌های شخصیتی می‌تواند شکست یا موفقیت در روابط زناشویی را پیش‌بینی کند (زارعی محمودآبادی، ۱۳۹۱). نتایج تحقیقات رجبی، بخشی‌پور و عباسی (۱۳۹۲)، نشان داد که افراد تمایل دارند شریک زندگی خود را با توجه به ویژگی‌های شخصیتی خود انتخاب کنند. نتایج تحقیقات دیگر بیان‌کننده آن است که افراد هنگامی در زندگی خود احساس رضایت دارند که نیمرخ شخصیتی مشابه با همسرشان داشته باشند (عارفی، محسن‌زاده، قزلباش، صادقی‌پور، شیخ اسماعیلی، ۱۳۹۳). جبرائیلی‌زاده، محمدی، حیدری و حبیبی (۱۳۹۴)، نشان دادند در پژوهشی که با عنوان نقش ویژگی‌های شخصیت در ملاک‌های انتخاب همسر انجام دادند، که بین برون‌گرایی^۲ با ترجیح عوامل قابل اتکا بودن و سنتی و مذهبی، همبستگی مثبت و معنادار وجود دارد. نتایج تحقیقی دیگر در دانش‌آموزان دختر نشان داد که بین برون‌گرایی و هویت پیشرفت^۳ رابطه معنادار وجود دارد (حسینی نسب، پورشریفی و محمدی ۱۳۸۹). یافته‌های کاظم‌پور (۱۳۹۲)، حاکی از آن بود که بین سنخ حسی - شهودی^۴ با ویژگی‌های گرایش مذهبی، حل تعارض و رضایت جنسی همبستگی معناداری وجود دارد. همچنین سنخ حس شهودی می‌تواند رضایت زناشویی را پیش‌بینی کند.

نتایج تحقیق آهنگرکانی و همکاران (۱۳۹۳)، بیان‌کننده آن بود که ارزش‌های سلسله مراتبی و خود مختاری عاطفی به صورت منفی و معنادار و ارزش‌های برابرنگری و جمع‌گرایی نیز به صورت مثبت و معنادار بیشترین سهم را در پیش‌بینی انسجام خانواده دارد. از آنجایی که ارزش‌های ازدواج می‌تواند زمینه‌ساز ثبات و بقای خانواده باشد و چنانکه بین همسان همسری

-
1. Personality types
 2. extraversion
 3. progress identity
 4. sensing-intuition

با طلاق عاطفی رابطه معکوس وجود دارد (ابراهیمی و بنی فاطمه ۱۳۹۱)، همچنین نگرش فرد نسبت به ازدواج، تعیین کننده ارزش های او در انتخاب همسر است، این مؤلفه می تواند تا حدودی پیش بینی کننده زندگی موفق و به تبع آن رضایت زناشویی باشد (نوری و جان بزرگی ۱۳۹۰). از طرفی، دیدگاه افراد درباره ارزش های ازدواج می تواند تحت تأثیر عوامل مختلفی قرار گیرد که لازم است به شناسایی این عوامل پرداخت که در بین آنها می توان به حالات هویت و انواع شخصیت اشاره کرد. بنابراین، سؤالی مطرح می شود که آیا بین حالات هویت و انواع شخصیت با ارزش های ازدواج رابطه معنادار وجود دارد؟

روش پژوهش

پژوهش حاضر از نظر هدف، کاربردی و از نظر نوع، توصیفی تحلیلی و از نظر روش اجرا، پیمایشی است. جامعه آماری پژوهش را کلیه دانشجویان دختر دانشکده علوم پایه دانشگاه آزاد اسلامی واحد رشت (۸۰۰) در سال ۱۳۹۵، تشکیل دادند. روش نمونه گیری در این پژوهش به شیوه تصادفی بود. برای تعیین حجم نمونه طبق جدول مورگان تعداد ۲۳۰ نفر از دانشجویان دختر ۱۸ تا ۲۸ ساله از رشته های مختلف به عنوان نمونه پژوهش انتخاب شدند که از این تعداد به دلیل ریزش ۳۰ نفر حذف و در نهایت ۲۰۰ نفر به عنوان گروه نمونه در نظر گرفته شدند. به منظور رعایت ملاحظات اخلاقی و ایجاد یک فضای امن، چنانچه آزمودنی مایل به تکمیل پرسشنامه نبود، می توانست آزادانه از شرکت در پژوهش امتناع ورزد، همچنین به آزمودنی ها مواردی از قبیل اینکه پاسخ های آنها به صورت گروهی استفاده می شود و نیازی به ذکر نام نیست و پاسخ درست یا غلطی وجود ندارد و صداقت آنها در ارائه نظرشان بسیار اهمیت دارد، برای تکمیل پرسشنامه ها اقدام شد، پرسشنامه های استفاده شده برای جمع آوری داده ها عبارتند از:

پرسشنامه حالات هویت آدامز و بنیون: این پرسشنامه را بنیون و آدامز^۱ در سال ۱۹۸۶ با اصلاح پرسشنامه حالات هویت نسخه اول، و با توجه به نظریه اریکسون و مارسیا طراحی کرده اند؛ این پرسشنامه ۶۴ آیتم که شامل چهار خرده مقیاس آشفته، زود شکل گرفته، تعویق

1. Bennion & Adams

افتاده و پیشرفته است که هر یک شامل ۱۶ سؤال هستند و شیوه نمره‌گذاری در مقیاس طیف لیکرت به گونه‌ای است که از کاملاً موافق تا کاملاً مخالف به ترتیب نمره ۶ تا ۱ تعلق می‌گیرد. به‌منظور سنجش پایایی مؤلفه‌های هویت، کارلسون با انتخاب ۱۶۲ دانشجو، همسانی درونی ۰/۶۹ برای خرده مقیاس هویت آشفته، ۰/۸۱ برای خرده مقیاس هویت زودشکل گرفته، ۰/۶۶ برای خرده مقیاس هویت به تعویق افتاده و ۰/۷۶ برای خرده مقیاس هویت پیشرفته با میانگین به‌دست آورد (بنیون و آدامز ۱۹۸۶). ضریب پایایی این پرسشنامه با روش آزمون مجدد را رحیمی‌نژاد (۱۳۷۹) نیز در دانشجویان ایرانی مطالعه کرده است که از ۰/۵۴ تا ۰/۷۶ متغیر است. در پژوهش آقاگدی و اعتمادی (۱۳۹۱) نیز ضریب آلفای کرونباخ اجرا شده در میان ۴۳۸ نفر از دانشجویان زن و مرد در مقیاس‌های هویت عقیدتی و هویت بین شخصی از ۰/۵۹ تا ۰/۸۱ به‌دست آمد، روایی سازه پرسشنامه با استفاده از تحلیل عاملی بررسی شد. با استفاده از ملاک ارزش ویژه بالاتر از واحد روش کایزر و چرخش واریماکس پس از ۱۷ چرخش آزمایشی ۱۹ عامل به‌دست آمد (رحیمی نژاد، ۱۳۷۹).

. پرسشنامه شخصیت مایرز و بریگز (MBTI): در این تحقیق برای مشخص کردن انواع شخصیت از فرم ۸۷ سؤال مایرز بریگز استفاده شد. پرسشنامه شخصیت مایرز و بریگز (۱۹۴۰) ابزاری برای ارزیابی شخصیت است، این ابزار برای تفکیک افراد نیست، بلکه تنها ابزاری است که اجازه می‌دهد ترجیحات افراد درباره مفاهیم زندگی فهمیده شود. این ابزار روان‌شناختی، یک ابزار خودسنجی که ترجیحات افراد را با ۱۶ گروه شخصیتی بیان می‌دارد (راینر به نقل از محمودیان دهکردی، ۱۳۸۶). این تیپ‌ها به‌صورت ویژگی دو قطبی و متضاد بیان می‌شوند. افراد با توجه به نظریه تیپ شخصیتی، یکی از ۴ حالت زیر را در رفتار خود استفاده می‌کنند:

۱. چگونه یک شخص انرژی می‌گیرد؟ از طریق برونگرایی (E) در مقابل درونگرایی (I)
۲. چه اطلاعاتی را فرد دریافت می‌کند؟ از طریق حس‌گرایی (S) در مقابل شهودگرایی (N)
۳. چگونه یک فرد تصمیم می‌گیرد؟ تفکری (T) در مقابل احساسی (F)^۱

1. Thinking- feeling

۴. سبک زندگی که فرد می‌پذیرد: قاطعیت (J) در مقابل انعطاف‌پذیری (P)^۱
 ضریب پایایی مقیاس‌های مایرز بریگز به شیوه آلفای کرونباخ و بازآزمایی در تحقیقات مختلف محاسبه شده است. در ایران، پژوهش محمودیان (۱۳۸۶) ضریب پایایی مقیاس‌های مایرز بریگز به روش آلفای کرونباخ برای برون‌گرایی - درون‌گرایی ۹۵، حساسی - شهودی ۷۰، عقلانی - احساسی ۷۷، باساختار - منعطف ۹۴ محاسبه شد. روایی هریک از مقیاس‌ها مشخص شد: نتایج نشان داد در بین مقیاس‌های پرسشنامه پنج عاملی شخصیت NEOPI-R و نمرات مقیاس‌های MBTI همبستگی معنادار وجود دارد.

ج) پرسشنامه زمینه‌یاب ارزش‌های ازدواج دلخموش (۱۳۸۶):

زمینه‌یاب ارزش‌های ازدواج ملهم از نظریه‌های ارزش‌های فرهنگی و مبتنی بر دو ریخت جامع ارزش‌های فرهنگی (شوآرتز وراس، ۱۹۹۵) محاط شدگی (مبتنی بر احترام و پذیرش آداب، نقش‌ها و قواعد سنتی یا مذهبی) در برابر خودپیروی (جستجوی بیان ویژگی درونی خاص خویش در عرصه ازدواج)، سلسله‌مراتب (ارزنده‌سازی منابع قدرت و اعتقاد به توزیع نابرابر قدرت و نقش‌ها در زندگی زناشویی) در برابر برابرنگری (احساس تعهد نسبت به هم، عملی داوطلبانه با همسر و پذیرش نقش‌های برابر در زندگی) است. زمینه‌یاب در قالب ۴۶ ماده تنظیم شده است. ماده‌های زمینه‌یاب براساس چهارچوب مفهومی پژوهش دلخموش و (۱۳۸۶) انتخاب شده و ارزش‌های متناظر و اختصاصی قلمرو ازدواج و زندگی زناشویی (۲۶ ماده) و انتخاب همسر (۱۴ ماده) را پوشش می‌دهند. محاط‌شدگی ۱۵ ماده، خودپیروی عقلی ۸ ماده، خودپیروی عاطفی ۵ ماده، سلسله‌مراتب ۶ ماده، برابرنگری ۶ ماده، جمعاً ۴۰ ماده از ۶ ماده باقی‌مانده، یک ماده مربوط به بازخورد کلی به ازدواج و ۵ ماده مربوط به بازخورد به همسانی - ناهمسانی با همسر است. قابلیت اعتماد زمینه‌یاب به روش آزمون - بازآزمون، در یک نمونه دانشجویی دختر و پسر (به تعداد ۸۷ نفر) در فاصله دو هفته، در دامنه‌ای از متوسط تا بالا قرار دارد. ضرایب به‌دست آمده عبارتند از: محاط‌شدگی ۰/۸۴، سلسله‌مراتبی ۰/۸۲، خودپیروی عقلی ۰/۸۱، خودپیروی ۰/۷۴ و برابرنگری ۰/۶۹ (دلخموش، ۱۳۹۲).

لازم به ذکر است که برای تجزیه و تحلیل اطلاعات از آمار توصیفی و آمار استنباطی (رگرسیون چندگانه) و نرم افزار آماری Spss استفاده شد.

یافته‌های پژوهش

نمونه پژوهش ۲۰۰ نفر از دانشجویان دختر ۱۸-۲۸ ساله با میانگین سنی ۲۳ و انحراف معیار ۳.۳۱۶ از رشته‌های تحصیلی مختلف شامل زیست و گرایش‌های آن، ۵۸ نفر (۲۹ درصد)، شیمی و گرایش‌های آن، ۵۲ نفر (۲۶ درصد)، ریاضی ۲۶ (۱۳ درصد)، رشته فیزیک و گرایش‌های آن، ۴۰ نفر (۲۰ درصد) و مهندسی شیمی ۲۴ نفر (۱۲ درصد) در مقاطع تحصیلی کارشناسی با فراوانی ۱۴۰ (۷۰ درصد) و کارشناسی ارشد ۶۰ (۳۰ درصد) بودند. از این تعداد ۳۶ نفر (۱۸ درصد) شاغل و ۱۶۴ نفر (۸۲ درصد) بیکار بودند.

جدول ۱: مدل رگرسیون ارزش‌های ازدواج

مدل همزمان	R ضریب	ضریب تعیین	ضریب تعیین استاندارد	درجه آزادی	مجموع مربعات	F ضریب	سطح معناداری
هویت و ارزش سلسله مراتبی	۶۵۳/۰	۴۲۷/۰	۴۱۵/۰	۴	۶۸۵/۱۶	۲۵۷/۳۶	۰۰۰/۰
هویت و ارزش برابرنگری	۴۲۹/۰	۱۸۴/۰	۱۶۸/۰	۴	۹۷۴/۸	۱۱/۰۱۳	۰۰۰/۰
هویت و ارزش محاط شدگی	۴۹۵/۰	۲۴۵/۰	۲۳۰/۰	۴	۹۶۵/۸	۸۲۲/۱۵	۰۰۰/۰
هویت و ارزش خود پیروی	۳۷۳/۰	۱۳۹/۰	۱۲۲/۰	۴	۰۸۳/۷	۸۹۷/۷	۰۰۰/۰

جدول ۲: رابطه حالات هویت با ارزش‌های ازدواج

سطح معناداری	T ضریب	ضرایب استاندارد		مدل	
		ضرایب استاندارد بتا	ضرایب غیر استاندارد برآورد خطا		
۰۰۰/۰	۲۲۵/۹		۶۳۹/۰	۸۹۴/۵	مقدارعرض از مبداء
۶۸۷/۰	۴۰۳/۰-	۰۲۳/۰-	۰۰۶/۰	۰۰۳/۰-	هویت آشفته
۰۰۰/۰	۲۰۰/۷	۴۰۸/۰	۰۰۶/۰	۰۴۱/۰	هویت زودشکل گرفته
۰۰۰/۰	۸۱۹/۶-	۳۸۲/۰-	۰۰۶/۰	۰۳۹/۰-	هویت تعویق افتاده
۰۰۰/۰	۲۸۰/۴-	۲۴۳/۰-	۰۰۶/۰	۰۲۴/۰-	هویت موفق
۰۰۰/۰	۵۳۷/۴		۸۵۰/۰	۸۵۸/۳	مقدارعرض از مبداء
۶۴۲/۰	۴۶۶/۰-	۰۳۲/۰-	۰۰۹/۰	۰۰۴/۰-	هویت آشفته
۰۰۰/۰	۱۱۳/۴-	۲۷۸/۰-	۰۰۸/۰	۰۳۱/۰-	هویت زودشکل گرفته
۰۰۳/۰	۰۳۵/۳	۲۰۳/۰	۰۰۸/۰	۰۲۳/۰	هویت تعویق افتاده
۰۰۶/۰	۷۶۹/۲	۱۸۸/۰	۰۰۷/۰	۰۲۰/۰	هویت موفق
۰۰۰/۰	۶۰۶/۷		۷۰۹/۰	۳۹۳/۵	مقدارعرض از مبداء
۸۱۵/۰	۲۳۴/۰-	۰۱۵/۰-	۰۰۷/۰	۰۰۲/۰-	هویت آشفته
۰۰۰/۰	۸۶۴/۴	۳۱۶/۰	۰۰۶/۰	۰۳۱/۰	هویت زودشکل گرفته
۰۰۰/۰	۴۵۳/۴-	۲۸۶/۰-	۰۰۶/۰	۰۲۹/۰-	هویت تعویق افتاده
۰۰۷/۰	۷۳۷/۲-	۱۷۹/۰-	۰۰۶/۰	۰۱۷/۰-	هویت موفق
۱۷۴/۰	۳۶۴/۱		۸۹۲/۰	۲۱۷/۱	مقدارعرض از مبداء
۲۵۴/۰	۱۴۵/۱	۰۸۰/۰	۰۰۹/۰	۰۱۰/۰	هویت آشفته
۰۶۶/۰	۸۵۰/۱-	۱۲۸/۰-	۰۰۸/۰	۰۱۵/۰-	هویت زودشکل گرفته
۰۱۱/۰	۵۶۰/۲	۱۷۶/۰	۰۰۸/۰	۰۲۱/۰	هویت تعویق افتاده
۰۰۰/۰	۸۱۱/۳	۲۶۶/۰	۰۰۸/۰	۰۳۰/۰	هویت موفق

سلسله مراتبی

برابری

محافظ شدگی

نمود پیروی

همان‌طور که در جدول ۱ و ۲ مشاهده می‌شود، ضریب همبستگی آزمون رگرسیون ۰/۶۵۳، ضریب تعیین مدل ۰/۴۲۷ (ضریب استاندارد: ۰/۴۱۵) گزارش شده است. آزمون رگرسیون نشان می‌دهد که ابعاد هویت توانسته‌اند، ۰/۴۲ درصد از واریانس ارزش سلسله مراتبی را پیش‌بینی کنند. همچنین، ضرایب بتا گزارش شده به ازای انواع هویت نشان می‌دهد که بهترین

پیش‌بین ارزش سلسله مراتبی به ترتیب، بعد هویت زود شکل گرفته (۰/۴۰۸)، هویت تعویق افتاده (۰/۳۸۲-) و هویت موفق (۰/۲۴۳-) بوده است. به عبارت دیگر آن دسته از افرادی که دارای هویت زود شکل گرفته‌اند، نسبت به افرادی دارای هویت تعویق افتاده و موفق، ارزش سلسله مراتبی بیشتری دارند. مدل رگرسیون در این دو جدول نشان می‌دهد که ضریب همبستگی آزمون رگرسیون ۰/۴۲۹، ضریب تعیین مدل ۰/۱۸۴ (ضریب استاندارد: ۰/۱۶۸) است. به عبارت دیگر، آزمون رگرسیون نشان می‌دهد که حالات هویت توانسته‌اند، ۰/۱۷ درصد از واریانس ارزش برابرنگری را پیش‌بینی کند. همچنین، ضرایب بتا گزارش شده به ازای حالات هویت نشان می‌دهد که بهترین پیش‌بین ارزش برابرنگری به ترتیب، بعد هویت زود شکل گرفته (۰/۲۷۸-)، هویت تعویق افتاده (۰/۲۰۳) و هویت موفق (۰/۱۸۸) بوده است. به عبارت دیگر آن دسته از افرادی که هویت زود شکل گرفته‌اند، نسبت به افرادی که هویت تعویق افتاده دارند، کم‌تر دارای ارزش برابرنگری بوده‌اند. علاوه بر آن در ارتباط با ارزش محاط شدگی، ضریب همبستگی آزمون رگرسیون ۰/۴۹۵، ضریب تعیین مدل ۰/۲۴۵ (ضریب استاندارد: ۰/۲۳۰) گزارش شده است. به عبارت دیگر، آزمون رگرسیون نشان می‌دهد که حالات هویت توانسته‌اند، ۰/۲۳۰ درصد از واریانس ارزش محاط شدگی را پیش‌بینی کنند. همچنین، ضرایب بتا گزارش شده به ازای حالات هویت نشان می‌دهد که بهترین پیش‌بین ارزش محاط شدگی به ترتیب، بعد هویت زود شکل گرفته (۰/۳۱۶) و هویت تعویق افتاده (۰/۲۸۶-) بوده است. به عبارت دیگر آن دسته از افرادی که دارای هویت زود شکل گرفته‌اند، نسبت به افراد دارای هویت تعویق افتاده و موفق، ارزش محاط شدگی بیشتری دارند. همچنین ضریب همبستگی آزمون رگرسیون ۰/۳۷۳، ضریب تعیین مدل ۰/۱۳۹ (ضریب استاندارد: ۰/۱۲۲) است. به عبارت دیگر، آزمون رگرسیون نشان می‌دهد که حالات هویت توانسته‌اند، ۰/۱۲ درصد از واریانس ارزش خودپیروی را پیش‌بینی کنند. همچنین، ضرایب بتا گزارش شده به ازای انواع هویت نشان می‌دهد که بهترین پیش‌بین ارزش خودپیروی به ترتیب، بعد هویت موفق (۰/۲۶۶) و هویت تعویق افتاده (۰/۱۷۶) بوده است. به عبارت دیگر آن دسته از افرادی که هویت تعویق افتاده و موفق دارند، بیشتر دارای ارزش خودپیروی هستند.

جدول ۳: مدل رگرسیون ارزش‌های ازدواج

مدل همزمان	R ضریب	ضریب تعیین	ضریب تعیین استاندارد	درجه آزادی	مجموع مربعات	F ضریب	سطح معناداری
شخصیت و ارزش سلسله مراتبی	۰/۴۹۹	۰/۲۴۹	۰/۲۳۴	۴	۹/۷۴۵	۱۶/۱۷۴	۰/۰۰۰
شخصیت و ارزش برابرنگری	۴۶۶/۰	۲۱۷/۰	۲۰۱/۰	۴	۵۸۶/۱۰	۵۴۰/۱۳	۰۰۰/۰
شخصیت و ارزش خودپروی	۴۷۸/۰	۲۲۹/۰	۲۱۳/۰	۴	۶۲۵/۱۱	۴۶۵/۱۴	۰۰۰/۰
شخصیت و ارزش محاط شدگی	۳۸۴/۰	۱۴۸/۰	۱۳۰/۰	۴	۳۹۹/۵	۴۴۰/۸	۰۰۰/۰

جدول ۴: رابطه انواع شخصیت با ارزش‌های ازدواج

مدل	ضرایب غیر استاندارد		ضرایب استاندارد		T ضریب سطح معناداری
	B ضریب برآورد خطا	بتا	B ضریب برآورد خطا	بتا	
سلسله مراتبی	مقدار عرض از مبدا	۴/۹۵۰	۱/۱۲۰		۴۴/۰۰۰
	درون گرا (۱) / برون گرا (۰)	۱/۲۷۸۰-	۱/۱۲۰	۱/۱۵۷۰-	-۲/۴۸۶
	شهودی (۱) / حسی (۰)	۱/۳۶۰۰-	۱/۱۲۰	۱/۲۰۲۰-	-۳/۲۰۳
	تفکری (۱) / احساسی (۰)	۱/۳۸۶۰-	۱/۱۶۰	۱/۲۱۰۰-	-۳/۳۲۱
برابرنگری	مقدار عرض از مبدا	۳/۸۸۵	۱/۲۸۰		-۴/۷۷۳
	درون گرا (۱) / برون گرا (۰)	۱/۰۸۷۰-	۱/۲۷۰	۱/۰۴۴۰-	۳۰/۳۱۸
	شهودی (۱) / حسی (۰)	۱/۵۳۲۰	۱/۲۸۰	۱/۲۶۷۰	۴/۱۵۵
	تفکری (۱) / احساسی (۰)	۱/۴۷۳۰	۱/۳۲۰	۱/۲۳۰۰	۳/۵۷۴
خودپروی	مقدار عرض از مبدا	۱/۵۰۴۰	۱/۲۷۰	۱/۲۵۵۰	۳/۹۷۶
	مقدار عرض از مبدا	۳/۳۵۸	۱/۳۰۰		۲۵/۸۴۶
	درون گرا (۱) / برون گرا (۰)	۱/۳۹۱۰	۱/۲۹۰	۱/۱۹۴۰	۳/۰۲۶
	شهودی (۱) / حسی (۰)	۱/۲۲۳۰-	۱/۳۰۰	۱/۱۱۰۰-	-۱/۷۲۱
	تفکری (۱) / احساسی (۰)	۱/۷۷۳۰	۱/۳۴۰	۱/۳۶۸۰	۵/۷۵۳
	قاطعیت (۱) / انعطاف پذیری (۰)	۱/۳۱۳۰	۱/۲۹۰	۱/۱۵۵۰	۲/۴۳۹

مدل	ضرایب غیر استاندارد		ضرایب استاندارد		T ضریب سطح معناداری
	B ضریب برآورد خطا		بتا		
مقدار عرض از مبدا	۴/۷۶۸	۱/۱۶۰			۴۱/۱۲۹
درون گرا (۱)/ برون گرا (۰)	۰/۳۳۰-	۱/۱۵۰	۰/۱۹۰-		۱/۷۷۴۰
شهودی (۱)/ حسی (۰)	۳/۳۶۰-	۱/۱۶۰	۱/۹۴۰-		۲/۸۹۸-
تفکری (۱)/ احساسی (۰)	۳/۴۵۰-	۱/۲۰۰	۱/۹۳۰-		۲/۸۷۷-
قاطعیت (۱)/ انعطاف پذیری (۰)	۳/۷۷۰-	۱/۱۵۰	۲/۲۰۰-		۳/۲۹۰-

محیط زندگی

در جداول ۴ و ۳، ضریب همبستگی آزمون رگرسیون ۰/۴۹۹، ضریب تعیین مدل ۰/۲۴۹ (ضریب استاندارد: ۰/۲۳۴) گزارش شده است. به عبارت دیگر، آزمون رگرسیون نشان می‌دهد که انواع شخصیت توانسته اند، ۰/۲۳ درصد از واریانس ارزش سلسله مراتبی را پیش‌بینی کنند. همچنین، ضرایب بتا گزارش شده به ازای انواع شخصیت نشان می‌دهد که بهترین پیش‌بین ارزش سلسله مراتبی به ترتیب، بعد قاطعیت/ انعطاف‌پذیری (۰/۲۹۹-)، تفکری/ احساسی (۰/۲۱۰-) و شهودی/ حسی (۰/۲۰۲-) و درون‌گرا و برون‌گرا (۰/۱۵۷-) بوده است. به عبارت دیگر آن دسته از افرادی که دارای شخصیت درون‌گرا، شهودی، تفکری و قاطع هستند، نسبت به افراد دارای شخصیت برون‌گرا، حسی، احساسی و انعطاف‌پذیر، ارزش‌های سلسله مراتبی کم‌تری دارند.

در ارتباط با ارزش برابرنگری، ضریب همبستگی آزمون رگرسیون ۰/۴۶۶، ضریب تعیین مدل ۰/۲۱۷ (ضریب استاندارد: ۰/۲۰۱) گزارش شده است. به عبارت دیگر، آزمون رگرسیون نشان می‌دهد که انواع شخصیت توانسته‌اند، ۰/۲۰ درصد از واریانس ارزش برابرنگری را پیش‌بینی کنند. همچنین، ضرایب بتا گزارش شده به ازای انواع شخصیت نشان می‌دهد که بهترین پیش‌بین ارزش برابرنگری به ترتیب، بعد شهودی/حسی (۰/۲۶۷)، قاطعیت/انعطاف‌پذیری (۰/۲۵۵) و تفکری/احساسی (۰/۲۳۰) بوده است. به عبارت دیگر آن دسته از افرادی که دارای شخصیت شهودی، تفکری و قاطع هستند، نسبت به افراد دارای شخصیت حسی، احساسی و انعطاف‌پذیر دارای ارزش‌های برابرنگری بیشتری هستند. ضریب همبستگی آزمون رگرسیون ۰/۴۷۸، ضریب تعیین مدل ۰/۲۲۹ (ضریب استاندارد: ۰/۲۱۳) نشان می‌دهد که انواع

شخصیت توانسته اند، ۰/۲۱ درصد از واریانس ارزش خودپیروی را پیش‌بینی کند. همچنین، ضرایب بتا گزارش شده به ازای انواع شخصیت نشان می‌دهد که بهترین پیش‌بین ارزش خودپیروی به ترتیب، بعد تفکری/احساسی (۰/۳۶۸)، درونگرا/برونگرا (۰/۱۹۴) و قاطعیت/انعطاف‌پذیری (۰/۱۵۵) بوده است. به عبارت دیگر آن دسته از افرادی که دارای شخصیت درون‌گرا، تفکری و قاطع هستند، نسبت به افراد با شخصیت برون‌گرا، حسی و انعطاف‌پذیر، ارزش‌های خودپیروی بیشتری دارند. ضریب همبستگی آزمون رگرسیون در ارتباط با ارزش محاط‌شدگی، ۰/۳۸۴، ضریب تعیین مدل ۰/۱۴۸ (ضریب استاندارد: ۰/۱۳۰) گزارش شده است. به عبارت دیگر، آزمون رگرسیون نشان می‌دهد که انواع شخصیت توانسته‌اند، ۰/۱۳ درصد از واریانس ارزش محاط‌شدگی را پیش‌بینی کند. همچنین، ضرایب بتا گزارش شده به ازای انواع شخصیت نشان می‌دهد که بهترین پیش‌بین ارزش محاط‌شدگی به ترتیب، بعد قاطعیت/انعطاف‌پذیری (۰/۲۲۰-)، شهودی/حسی (۰/۱۹۴-) و تفکری/احساسی (۰/۱۹۳-) بوده است. به عبارت دیگر آن دسته از افرادی که شخصیت شهودی، تفکری و قاطع دارند، نسبت به افرادی که دارای شخصیت حسی، احساسی و انعطاف‌پذیر هستند، ارزش‌های محاط‌شدگی بیشتری دارند.

بحث و نتیجه‌گیری

هدف پژوهش بررسی ارزش‌های ازدواج در بین جوانان بود، لذا رابطه حالات هویت و انواع شخصیت جوانان بر ارزش‌های ازدواج آن‌ها بررسی شده است؛ نتایج نشان داد که ارزش‌های ازدواج، توسط انواع شخصیت و هویت پیش‌بینی می‌شود. امروزه به دنبال تحولات اقتصادی اجتماعی، تغییرات زیادی در ساختار خانواده، ارزش‌ها و اهداف آن به وجود آمده است. چنانکه تحقیقات، نشان دهنده تغییر ملاک‌های همسرگزینی در نسل حاضر از جمله اهمیت ارزش‌های مادی نزد دختران است (برزگر، صفایی، اسماعیلی و یزدان‌پناه، ۱۳۹۵). همچنین یافته‌های پژوهش دلخوش (۱۳۹۲) حاکی از مثبت‌ترین بازخورد جوانان بر ارزش‌های خودپیروی و برابرنگری و منفی‌ترین بازخوردها به موضوعاتی است که ارزش‌های محاط‌شدگی را پاس می‌دارند. در پژوهشی با عنوان نقش ارزش‌های فرهنگی ازدواج و تفاوت‌های جنسیتی در انتخاب همسر؛ نتایج حاکی از آن بود که بین بیشتر

ارزش‌های فرهنگی ازدواج با ترجیح ملاک‌های انتخاب همسر، رابطه معناداری وجود دارد. دیگر اینکه در زنان، ارزش محاط شدگی در مقایسه با دیگر ابعاد (همچنین در مقایسه با مردان) نقش کم‌تری در تبیین ملاک‌های دارد که توان پیش‌بینی را مشخص می‌سازد (جبراییلی، زاده محمدی و حیدری، ۱۳۹۲).

یافته‌های این تحقیق، نشان داد هویت زود شکل گرفته و ابعاد برون‌گرا، حسی، احساسی و انعطاف‌پذیر بهترین پیش‌بینی کننده‌های ارزش سلسله مراتبی هستند. به عبارتی، افراد دارای این نوع هویت و شخصیت، بیشتر بر ارزش‌سازی منابع قدرت، توزیع نابرابر قدرت و نقش‌ها تأکید دارند. ارزش برابرنگر توسط هویت تعویق و ابعاد شهودی، تفکری و قاطعیت پیش‌بینی می‌شود. یعنی این افراد بیشتر بر ارزش‌های رفاه همگانی و برابری احساس علاقه‌مند هستند و نسبت به هم احساس تعهد، به انجام عمل داوطلبانه از سوی همسر و پذیرش نقش‌های برابر در زندگی زن‌شویی اعتقاد دارند. مطالعات برزونسکی و آدامز (۱۹۹۹) نشان دادند که افراد دارای هویت تعویق نسبت به زودرس و سردرگم سازگاری بیشتری دارند (نقل از آفاگدی و اعتمادی ۱۳۹۱) مطابقت دارد، اما با پژوهش پادیلواکر^۱ و همکاران (۲۰۰۸) مبنی بر عدم رابطه تمایلات جامعه‌پسند و هویت تعویق، مطابقت ندارد. از بین حالات هویت به ترتیب حالات موفق و تعویق افتاده و از انواع شخصیت درونگرا، تفکری و قاطعیت، پیش‌بینی کننده ارزش خود پیروی هستند. به عبارتی این هویت و ویژگی‌ها، اشخاص را بیشتر بر حفظ یگانگی و استقلال خاص خود و بیان درونی ویژگی‌های خود در عرصه ازدواج سوق می‌دهد. این نتیجه با نظر مارسیا (۱۹۶۶) همخوان است که اظهار می‌دارد افراد دارای هویت پیشرفت، قادر به انتخاب اهداف، نقش‌ها و اعتقادات خود درباره دنیا هستند (نقل از برمن، ویمز، رودریگز و زامورا^۲، ۲۰۰۶). و برای ارزش محاط‌شدگی نیز هویت زود شکل گرفته و نوع شخصیتی حسی احساسی و انعطاف‌پذیر بهترین پیش‌بینی کننده هستند. به نوعی این هویت و ابعاد شخصیتی، فرد را بر احترام به سنت‌ها، حفظ وضع موجود و رفتاری مرسوم و پذیرش نقش‌هایی پایبند می‌کند که سنت و مذهب برای ازدواج تکلیف می‌کند. نتایج این پژوهش با

1. Padilla-walker
2. Berman, weems, Rodriguez & Zamora

یافته‌های کمبل، آدامز و دابسون^۱ (۱۹۸۴) مطابقت دارد، مبنی بر اینکه در حالت هویت زودرس نوجوانان رابطه بسیار نزدیک و افراطی با والدین خود دارند که باعث می‌شود والدین را الگویی مناسب قلمداد کرده و مطابق با نظر آن در آینده تصمیم‌گیری کنند (نقل از آقاگدی و اعتمادی ۱۳۹۱).

. این نتایج همسو با دیگر پژوهش‌ها، در رابطه با نقش هویت و شخصیت در گزینش همسر و زندگی زناشویی افراد بود. اریکسون اظهار می‌دارد که رشد هویت برای مردان و زنان ممکن است کاملاً متفاوت باشد. تحقیقات نشان می‌دهد جریان رشد هویت به سوی دستیابی به هویت موفق، برای بسیاری از افراد در دوره بزرگسالی رخ می‌دهد (کروگر^۲، ۲۰۰۷). در این دوران افراد با چالش‌های پایه‌گذاری روابط صمیمانه با دیگران مواجه می‌شوند (اریکسون^۳، ۱۹۶۳) و افراد مهمی چون همسر، دوستان و والدین از طریق ارزشیابی‌های کلامی و غیر کلامی خود، بر چگونگی شکل‌گیری هویت و نگرش به خود تأثیر می‌گذارند (استس و بورک^۴، ۲۰۰۵). در دوره گذار از مرحله شکل‌گیری هویت به مرحله ایجاد صمیمیت دو جنس مخالف در پی به اشتراک گذاشتن افکار و رفتارهای خود بوده و هر فرد به دنبال در آمیختن هویت خود با هویت دیگری است (اریکسون، ۱۹۶۳). چنانچه هر یک از طرفین رابطه قادر به تحلیل و اصلاح هویت خود در چارچوب ازدواج نباشد، مشکلات بسیاری را در تداوم روابط صمیمانه خود با دیگری تجربه می‌کند که فرایند به اشتراک‌گذاری صمیمیت را با اختلال مواجه می‌کنند (والرستین^۵ ۱۹۹۴). پژوهشگران نتیجه گرفته‌اند که تفاوت‌های جنسیتی ممکن است در برخی از جنبه‌های شکل‌گیری هویت و در آنچه هویت موفق را تشکیل می‌دهد، مؤثر واقع شود (بیرامی ۱۳۸۹).

طبق نظر اریکسون، صمیمیت اصیل و واقعی تنها بعد از شکل‌گیری هویت ایجاد می‌شود، همچنین مفهوم فرد از هویت خود، با روابط او با دیگران ارتباط مستقیم

1. Cambell, Adams & Dobson
2. Kroger
3. Erikson
4. Stets & Burke
5. Wallerstein

دارد (اسکوارتز^۱، ۲۰۰۱). افراد دارای هویت موفق بر این باور هستند که می‌توانند در دوره‌های زندگی خود تأثیرگذار بوده و در عین حال، مسئولیت اعمال خویش را بپذیرند، در حالی که افراد با هویت سردرگم، معتقدند عوامل تأثیرگذار بر زندگی آن‌ها اساساً خارج از کنترل آن‌هاست (مارشیا، ۱۹۹۳ به نقل از فاجوکف، ۲۰۰۷) پژوهش رضایی مقدم (۱۳۹۴) مبین این نتایج بود که بین ابعاد هویت و ملاک‌های همسرگزینی رابطه وجود دارد. یافته‌های تحقیق نوری (۱۳۹۳) بیان‌کننده تفاوت معنادار بین دختران و پسران در ملاک‌های ازدواج بود همچنین تحقیقات نشان داد همسرانی که از نظر هویتی سردرگم هستند، بیشتر دارای نشانگان طلاق عاطفی هستند (موسوی و رحیمی نژاد ۱۳۹۴). در رابطه با شخصیت نیز پژوهش‌ها نشان داد، ویژگی‌های شخصیتی هر فرد را به سمت خاصی سوق می‌دهد (مید^۲ ۲۰۰۵). استیلی، کنی و وینر^۳ (۲۰۰۱) در تحقیق خود نشان دادند؛ همسانی شخصیتی زوجین، رضایت ارتباطی بالاتری را پیش‌بینی می‌کند. نتایج کلی تحقیق صفری پور، رفاهی و هنرپوران (۱۳۹۳) حاکی از آن بود که ویژگی‌های شخصیتی و شیوه‌های همسرگزینی با رضایت زناشویی در زوجین رابطه مثبت معناداری دارد. در پژوهشی دیگر یافته‌ها حاکی از آن بود که از بین تیپ‌های شخصیتی برون‌گرایی، حسی بودن از بهترین پیش‌بینی‌کننده‌های رضایت زناشویی هستند (امیر فیروزی، ۱۳۹۴). همچنین ویژگی‌های شخصیت از جمله برون‌گرایی پیش‌بینی‌کننده اعتماد دو جانبه میان زوجین است (گریس، دلسینگ و اد^۴، ۲۰۱۰). و میانگین تیپ برون‌گرا در زوج‌های عادی بیشتر از زوجین متعارض است (عابدی، ۱۳۹۲)

باتوجه به پژوهش‌های انجام شده در رابطه با هویت (و نیز تفاوت‌های ناشی از جنسیت)، شخصیت و تأثیر بسزای همسانی طرفین در مقوله ازدواج و زندگی زناشویی؛ لازم است به هویت و شخصیت افراد در امر ازدواج و همسانی آن‌ها بیشتر توجه شود. چنانکه در بیشتر موارد افرادی که از جهاتی همسان هستند، بهتر می‌توانند طرف مقابل خود را درک کنند (نوری و جان‌بزرگی، ۱۳۹۰). کالینز، معتقد به همسانی مبنی بر باورهای جنسیتی است؛ یعنی اگر

1. Schwartz
2. Mead
3. Acitelli, Kenny & Weiner
4. Gerris, Delsing & Oud

زوجین هر دو قائل به دیدگاه سنتی باشند با مشکل مواجه نمی‌شوند، اما اگر یکی مساوات طلب و دیگری قائل به برتری جنسیتی خود باشد، دچار مشکل می‌شوند (قادری و مردانی، ۱۳۹۲). بر طبق نتایج، از عوامل رضایتمندی ازدواج‌های طولانی مدت در بین زنان می‌توان به تطابق زوجها و انعطاف‌پذیر بودن اشاره کرد (کرکرایبی، ۱۳۹۴). همسرانی که در هویت ارتباطی بین فردی، سردرگم هستند، بیشتر دارای نشانگان طلاق عاطفی هستند. لذا توجه افراد به همسانی در هویت به‌عنوان یکی از ملاک‌های همسرگزینی، می‌تواند زمینه‌ساز زناشویی موفق در زندگی مشترک در آینده آن‌ها قلمداد شود. از آنجا که ارتباط با همسر، جنبه مرکزی زندگی عاطفی و اجتماعی هر فرد به‌شمار می‌رود چنین تعارضاتی می‌تواند علاوه بر آسیب‌های فردی و اختلال در فرایند رشد هویت به توانایی آن‌ها در برقراری روابط مطلوب با دیگران آسیب برساند (وینچ، ۱۹۷۱، به نقل از نادری، حیدری و حسین زاده، مالکی، ۱۳۸۸). امروزه در بین نسل جوان شاهد سردرگمی نقش هستیم، از نظر اریکسون زمانی که فرد در مرحله هویت یابی با شکست مواجه شود با سردرگمی نقش مواجه خواهد شد و از آنجا که مفهوم هویت از نظر مارشیا (۱۹۹۴) با دو مفهوم بحران و تعهد همراه است، آگاه ساختن نسل جوان با هویت خود و رسیدن به مرحله تعهد در زندگی مشترک اهمیت بسزایی دارد.

بنابراین، امید است که نتایج این تحقیق بتواند جوانان را با معیارهای انتخاب صحیح آشنا کند و گام مؤثری در حفظ و تحکیم خانواده‌ها برداشته شود. به‌منظور ارائه مشاوره برای والدین، که فراهم کننده کانونی برای فرزندان خود باشند تا روند شکل‌گیری هویت برای آنان به‌راحتی طی شده و به هویتی موفق و پیشرفته دست یابند تا بتوانند دخترانشان در انتخاب ارزش‌های ازدواج و تشکیل زندگی توفیق یافته و نیز در مشاوره‌های تخصصی پیش از ازدواج و بعد از ازدواج بهره‌گرفت، بدین منظور پیشنهاد می‌شود در برنامه‌های مداخله‌ای و مشاوره‌ای، هویت و شخصیت به‌عنوان ملاک‌های مهمی در نظر گرفته شوند که لزوم توجه هرچه بیشتر را می‌طلبند و انجام تحقیقات بیشتر در این زمینه و همین‌طور پژوهش‌هایی درباره پسران و ارزش‌های آن‌ها نیز انجام شود.

منابع

- آقاگدی، پریسا و اعتمادی، احمد (۱۳۹۱). بررسی اثربخشی آموزش نظریه انتخاب و کنترل گلاسر بر تحول الگوی هویت نوجوانان، *مطالعات روانشناختی*، ۸(۴): ۳۳-۵۵
- آهنگرکانی، محمد، زاده محمدی، علی، حیدری، محمود و طالبی، مریم (۱۳۹۳). رابطه ارزش‌های ازدواج و جهت‌گیری مذهبی با ساختار خانواده در افراد متأهل، *مجله تحقیقات علوم رفتاری*، ۱۲(۱): ۴۴-۵۷.
- ابراهیمی، سمیه و بنی فاطمه، حسین (۱۳۹۱). طلاق عاطفی و عوامل مرتبط با آن در شهر نقده، *مجله مطالعات جامعه‌شناسی*، ۵(۱۸): ۷-۲۲.
- امیرفیروزی، سهیلا (۱۳۹۴). پیش‌بینی رضایت زناشویی براساس طرحواره‌های ناسازگار اولیه، *تحریفات شناختی بین فردی و تیپ شخصیتی زوجین*، پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه علم و فرهنگ. دانشکده ادبیات و علوم انسانی.
- برزگر، زهرا، صفایی، عزت‌اله، اسماعیلی، رضا و یزدان‌پناه احمدآبادی، رویا (۱۳۹۵). بررسی عوامل همسرگزینی در میان دانشجویان، *اولین کنفرانس بین‌المللی پژوهش‌های نوین در حوزه علوم تربیتی و روان‌شناسی و مطالعات اجتماعی ایران*.
- بیرامی، منصور (۱۳۸۹). مقایسه سبک‌های هویت، انواع هویت در دانشجویان دختر و پسر. *فصلنامه علمی و پژوهشی روان‌شناسی دانشگاه تبریز*، ۵(۲۰): ۲۱-۳۹.
- جبرایلی، هاشم، زاده محمدی، علی، حیدری، محمود و حبیبی، مجتبی (۱۳۹۳). نقش ویژگی‌های شخصیت در ملاک‌های انتخاب همسر، *مجله اصول بهداشت روانی*، ۱۶(۳): ۲۳۳-۲۴۳.
- جبرایلی، هاشم، زاده محمدی، علی و حیدری، محمود (۱۳۹۲). نقش ارزش‌های فرهنگی و تفاوت‌های جنسیتی در انتخاب همسر. *روان‌شناسی تحولی: روان‌شناسان ایرانی*، ۹(۳۶): ۳۷۷-۳۸۸.
- حسینی‌نسب، سید داوود، پورشریفی، حمید و محمدی، ویدا (۱۳۸۹). بررسی رابطه بین ویژگی‌های شخصیتی با انواع هویت در دانش‌آموزان دختر سوم راهنمایی تبریز، *فصلنامه*

علوم تربیتی، ۲(۶): ۸۱-۹۸.

حیدریان، آرزو، نسیمی، منیره و فروهر، آرزو (۱۳۹۳). بررسی رابطه بین تیپ‌های شخصیت مایرز - بریگز و میزان بهره‌وری در بین کارکنان شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفت ایران، پژوهش‌های مشاوره، ۱۳(۴۹): ۴۱-۵۶.

دلخمش، محمدتقی (۱۳۹۲). بازخورد جوانان ایرانی به ازدواج: یافته‌های یک پیمایش ملی، روان‌شناسی تحولی: روان‌شناسان ایرانی، ۹(۳۶): ۳۳۱-۳۵۰.

دلخمش، محمدتقی (۱۳۸۶). ارزش‌های ازدواج در جوانان ایرانی، فصلنامه روان‌شناسان ایرانی، ۳(۱۲): ۲۹۹-۳۰۹.

رجبی، غلامرضا، عباسی، قدرت‌اله و بخشی‌پور، باب‌اله (۱۳۹۲). بررسی رابطه نگرش‌های جنسی و سبک‌های عشق‌ورزی با معیارهای انتخاب همسر در دانشجویان، فصلنامه پژوهش‌های مشاوره، ۱۲(۴۵): ۱۴۹.

رحیمی‌نژاد، عباس (۱۳۷۹). بررسی تحولی هویت و رابطه آن با حرمت خود و حالت اضطراب دانشجویان کارشناسی. رساله دکتری، دانشگاه تربیت مدرس.

رضایی‌مقدم، مریم (۱۳۹۴). بررسی رابطه سبک‌های دلبستگی و ابعاد هویت با ملاک‌های همسرگزینی، پایان‌نامه کارشناسی‌ارشد دانشگاه خلیج فارس، دانشکده ادبیات و علوم انسانی.

زارعی محمودآبادی، حسن (۱۳۹۱). بررسی رابطه سبک‌های دلبستگی و ویژگی‌های شخصیتی به‌عنوان پیش‌بینی‌کننده‌های میل به طلاق در زوجین عادی و متقاضی طلاق شهر یزد، فصلنامه مشاوره و روان‌درمانی خانواده، ۱۲(۴): ۵۷۲-۵۵۴.

صفری‌پور، نجمه، رفاهی، ژاله و هنرپروران، نازنین (۱۳۹۳). رابطه ویژگی‌های شخصیتی و ملاک‌های همسرگزینی بارضایت زناشویی در زوجین فرهنگی، پایان‌نامه کارشناسی‌ارشد رشته مشاوره خانواده، دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی، گروه مشاوره و راهنمایی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد مرودشت.

عابدی، اعظم (۱۳۹۲). مقایسه تیپ‌های برون‌گرا و درون‌گرا و تحریف‌های شناختی در زوج‌های متعارض و عادی، پایان‌نامه کارشناسی‌ارشد. دانشگاه آزاد اسلامی واحد

- مروودشت، دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی.
- عارفی، مختار، محسن زاده، فرشاد، قزلباش، زهرا، صادق پور، آتوسا و شیخ اسماعیلی، دنیا (۱۳۹۳). همسانی شخصیتی، پنج عامل بزرگ شخصیت و رضایت زناشویی، فصلنامه مشاوره و روان‌درمانی خانواده، ۴(۳): ۵۶۹-۵۵۱.
- غروی، عماد و عنایت، حلیمه (۱۳۸۸). بررسی عوامل اجتماعی-اقتصادی مرتبط با معیارهای همسرگزینی در میان دانشجویان (مطالعه موردی: دانشجویان پسر دانشگاه شیراز)، پایان‌نامه کارشناسی ارشد رشته جامعه‌شناسی، دانشکده اقتصاد، مدیریت و علوم اجتماعی دانشگاه شیراز.
- قادری، طاهره و مردانی، سمیه (۱۳۹۲). رابطه همسان همسری و مطلوبیت رابطه زناشویی. فصلنامه برنامه‌ریزی رفاه و توسعه اجتماعی، ۱۵(۱): ۹۰-۱۳۷.
- کاظم‌پور، بهنام (۱۳۹۲). رابطه بین تیپ‌های شخصیتی یونگ با سلامت روان و رضایت زناشویی، پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه علامه طباطبایی، دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی.
- کرای، امین (۱۳۹۴). عوامل ازدواج‌های طولانی مدت رضایتمند: یک مطالعه اکتشافی، پایان‌نامه دکترا. دانشگاه شهید چمران اهواز، دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی.
- محمودیان دهکردی، آرزو (۱۳۸۶). هنجاریابی و تعیین روایی و پایایی تیپ‌های مایرز بریگز در میان کارکنان ادارات شهرکرد، کارشناسی ارشد مدیریت آموزشی، دانشگاه اصفهان.
- موسوی، سیده فاطمه و رحیمی‌نژاد، عباس (۱۳۹۴). مقایسه منزلت هویت‌های بین فردی زنان و مردان متأهل با توجه به وضعیت طلاق عاطفی، پژوهش‌های کاربردی روان‌شناختی، ۶(۱): ۲۳-۱۱.
- نادری، فرح، حیدری، علیرضا و حسین‌زاده مالکی، زینب (۱۳۸۸). رابطه بین دانش و نگرش جنسی، مؤلفه‌های عشق و رضایت زناشویی با همسر آزاری در کارکنان متأهل ادارات دولتی شهر اهواز، فصلنامه علمی پژوهشی زن و فرهنگ، ۱(۱): ۴۵-۲۸.
- نوری، نسیم و جان بزرگی، مسعود (۱۳۹۰). رابطه بین سبک‌های دلبستگی و نگرش افراد به عشق با ارزش‌های ازدواج، مجله علوم رفتاری، ۵(۳): ۲۳۳-۲۲۵.

نوری، زهرا (۱۳۹۳). ملاک‌های ازدواج بین نسل‌ها، جنسیت‌ها و شخصیت‌های متفاوت و یافتن بهترین ملاک‌ها، همایش ملی تحکیم بنیان خانواده و نقش زن.

- Abedi, A. (2013). *Comparing inside-oriented and extroverted types of cognitive distortions and normal couples in conflict*. Marvdasht master's thesis proper task of promoting Islamic Azad. Faculty of educational Sciences and Psychology (Text In Persian).
- Acitelli L. K., Kenny. D. A., & Weiner, D. (2001) The importance of similarity and understanding of partners ,marital ideals to relationship satisfaction. *Personal Relationships*, 8, 165-167.
- Aghagadi, P. & Etemadi, A. (2012). Evaluation of the effectiveness of training Glasser's Choice Theory and controls the evolution of the identity of teenagers. *Psychological Studies*, 8(4):33-54 (Text In Persian).
- Ahangrkany, M., Zade Mohammadi, A., Heydari, M. & Talebi, M. (2014). The relationship between religious values of marriage and direction consist of married people, *Journal of Research in Behavioral Sciences*, 12(1): 57-44 (Text In Persian).
- Amir Firuzi, S. (2015). *Prediction of marital satisfaction based on sketchy early maladaptive*, cognitive distortions between individual and couples' personality type. MA thesis, University of Science and Culture. Faculty of Literature and Humanities (Text In Persian).
- Arefi, Mokhtarzadeh, Ghezelbash, Z., Sadeghoor, A. & Sheikh, I. (2014). Consistency of personality, five main personality factors and marital satisfaction, *Journal of Counseling and Psychotherapy family*. Forth year. Issue 3. Pages 551-569 (Text In Persian).
- Barzegar, Z., Safai, E., Esmaili, R. & Yazdanpanah Ahmadabadi, R. (2016). Factors mate-selection among the students. The first international conference on the new research field of Educational Sciences Psychological and social studies (Text In Persian).
- Bayrami, M. (2010). comparing the style of identity, the identity of the students, girls and boys. *Journal of Psychology, University of Tabriz and research*. Fifth year. Issue twenty. Pages 21-39 (Text In Persian).
- Bennion, L. D. & Adams, G. R. (1986). A revision of the Extended Version of the Objective Measure of Ego-identity Status: An identity instrument for use with late adolescents. *Journal of Adolescent*.
- Berman S. L., Weems C, F. Rodriguez E. T. & Zamora I. J. (2006). The relation between identity status and romantic attachment style in middle and late adolescence. *Journal of Adolescence*, 29: 737-748.
- Cambell, E. & Adams, G. R. & Dobson, W. R. (1984). Familial correlates of identity formation in late adolescence A study of the predictive utility of connectedness and individuality in family relations, *Journal of Youth Adolescence*, 13, 509-525.
- Cook, J. L. & Jones, R. M. (2002). Congruency of Identity style in Married Couples,

- Journal of Family Issues*. 23,912-926.
- Delkhamoush, M.T. (2013). Feedback young to get married: findings from a national survey. *Evolutionary Psychology: Iranian psychologists*. Ninth year. (36) 331-350(Text In Presian).
- Delkhamoush ,M. T. (2007). values of marriage in young Iranians, *Iranian Journal of Psychology*, 12(2): 299-309(Text In Presian).
- Ebrahimi, S. & Banny, F. H. (2012) divorce emotional factors related to Naghade town, *Magazine sociological studies*, 5(18): 22-7(Text In Presian).
- Erikson, E. H. (1963). *Childhood and society* (2nd Ed.). New York: Norton.
- Fadjukoff, P. (2007). *Identity Formation in Adulthood*. Academic Dissertation. University of Jyvaskyla Finland.
- Heydariyan, A., Nasimi, M. & Forouhar, A. (2014). Examination of relationship between personalities types Myers-Briggs productivity among employees of the National Iranian Oil Products Distribution, *consultation preceding studies*, 13(49): 41-56(Text In Presian).
- Hosseininasab S. D., Pour Sharifi, H. & Mohammadi, V. (2010). Evaluation of relationship between personality characteristics and identity of the third female students of Tabriz. *Journal of Educational Sciences*, 2 (6): 81-98(Text In Presian).
- Jan, R. m. Gerris, Marc J. M. H. Delsing, & Johan, H. I. Oud. (2010). Big-Five personality factors and interpersonal trust in established marriages, *Family Science Journal*, 1(1): 48-62.
- Jebraili, H., Zadhmuhammady, A., Heydari, M. & Habibi, M. (2014). The role of personality traits in mate selection criteria, *Journal of Mental Health*, 16 (3): 233-243(Text In Presian).
- Jebraili H., zadhmhmdy, A. & Heidari, M. (2013). The role of cultural values gender differences in mate selection. *Evolutionary Psychology: psychologists Iranian-ninth year*, 36(2): 377-388(Text In Presian).
- Kazempour, B. (2013). *The relationship between Jung's personality types and mental health and marital satisfaction*, Master's thesis, Allameh Tabatabaei University, Faculty of Education and Psychology(Text In Presian).
- Keraie, A. (2015). *Factors of long-term marriages satisfactory: an exploratory study*. Chamran martyr proper task of promoting doctoral thesis. Faculty of Education and Psychology(Text In Presian).
- Kroger, J. (2007). *Identity development: Adolescence through adulthood*. Thousand Oaks, CA: SAGE Publications.
- Mahmoodian dehkordi, A. (2007). *Standardization and determine the validity and reliability of the Myers-Briggs Type view among employees Branch offices*. Master of Educational Administration, University of Esfahan(Text In Presian).
- Mead. N. (2005). *Personality predictors of relationship satisfaction among engaged and married couples :An analysis of actor and partner effects*. Master of Science. Marriage Family and Human Development school of Family Life. 1-11.

- Mousavi, S.F. & Rahimi Nejad, A. (2015). Comparing the status of individual identities between married men and women with respect to emotional divorce. *Applied Psychological Research*, 6(1):11-23(Text In Presian).
- Mullis, A. K., Mullis, R. L. , Schwartz, S. J. , Pease, J. L. & Shriner, M. (2007). Relations among Parental Divorce, Identity Status, and Coping Strategies of College Age Women. *Identity: An International Journal of Theory and Research*, 7(2): 137-154.
- Naderi, F., Heydari, A.R. & Hussein ZadeMaliki, Z. (2009). The relationship between knowledge and attitude sexual component of love and marital satisfaction in married employees of state departments of domestic violence in the city of Ahvaz. *Journal of Women and Culture*, 1(1): 45-28(Text In Presian).
- Noori, M. & Johnbozorgi, M. (2011). The relationship between attachment style and attitude of people in love with the values of marriage. *Journal of Behavioral Sciences*, 5(3):225-233(Text In Presian).
- Noori, Z. (2014). Criteria for marriage between generations, genders, different character and finding the best national criteria and congresses family bonds and the role of women(Text In Presian).
- Padilla-walker, L. M., Barry, C. M., carroll, J. S., Madsen, S. D. & Nelson , L. J. (2008). Looking on the bright side: the role of identity status and gender on positive orientations during emerging adulthood. *Journal of Adolescence*, 31: 451-467
- Qaravi, I. & Enayat, H. (2009). *Evaluating the socio-economic factors related to mate selection criteria among students* (A case study of male students of Shiraz University), Master's thesis in sociology, Faculty of Economics, Management and Social Sciences, University of Shiraz(Text In Presian).
- Qaderi, T. & Mardani, S. (2013). The relationship of equal partnership and the desirability of marriage. *Journal of welfare and social development planning*. 15: 90-137(Text In Presian).
- Rajabi, R. Abbasi, G. & Bakhsipoor, B. (2013). The Relationship between sexual attitudes and style of lovemaking with wife in student selection criteria, *Journal of Business Research, Twelfth year*, 45(1): 149(Text In Presian).
- Rahimi Nejad, A. (2000). Examination of evolution of identity and its relationship with self-esteem and anxiety undergraduates. Thesis, Tarbiat Modarres University(Text In Presian).
- Rezaei Moghaddam, M. (2015). *Investigating the relationship between attachment styles and dimensions of identity with the mate-selection criteria*. Master's thesis. Persian Gulf University. Faculty of Literature and Humanities(Text In Presian).
- Safari Poor, N., Refahi, Z. & Honarparvaran, N. (2014). *Relationship between personality traits and criteria marriage Satisfaction among Marital earner couples, the end of a graduate Family Counseling*, Faculty of Educational Sciences Psychological, consultancy and junior high, Islamic Azad University of Marvdasht(Text In Presian).
- Schwartz, s. j. (2001). The Evolution of Eriksonian and Neo-Eriksonian Identity

- Theory and research: A Review and Integration , an International, *Journal of Theory and Research*, 1(1): 7-58.
- Stets, J. & Burke, P. J. (2005). Identity Verification, Control, and Aggression in Marriage, *Social Psychology Quarterly*, 68(2): 160-178.
- Zarei Mahmoodabadi, H. (2012). The Relationship between attachment styles and personality characteristics as predictors among ordinary couples wanting to divorce and ordinary couples in Yazd, *Journal of Counseling and Psychotherapy family*, 2(4):554-572(Text In Persian).
- Wallerstein, J. S. (1994). The early psychological tasks of marriage. *American Journal of Orthopsychiatry*, 64:640-650.

Investigating the Relationship between Identity Status and Personality Types with Marriage: Case Study of Female Students of Islamic Azad University of Rasht

Mayam Akhavan Gholami*, Moghgan Hayati**, Fatima Rajabi Sarkhani*** & Kadijeh Roozi Jokour Abbasloo****

Abstract

Current paper studies the relationship between identity status and types of personality and their impact on marriage values. This research is a descriptive and analytical survey. The study was conducted in 2016 and study population included all 18-28 year-old female students of Faculty of Science of Islamic Azad University (Rasht Branch). Of the target population (800 students), 200 subjects were selected randomly as sample. In order to collect data, we used standard questionnaires such as Bennion & Adams inventory identity scenario (1986), Myers Briggs personality inventory (1940) and Delkhamosh marriage survey questionnaire (2007). SPSS software and multiple regression program was used to analyze the data. Results indicated that the marriage values are explained by personality types and identity status. Also results showed that foreclosure identity and dimensions of extroverted, emotional and flexibility are the best predictors of hierarchical value. Egalitarianism values is predicted by moratoriums identity and intuitive,

* Corresponding Author; MA in Counseling and Guide PNU, Iran.

** Assistant Professor in Payam Noor University, Iran.

*** MA in Counseling and Guide PNU, Iran.

**** MA in Counseling and Guide PNU, Iran.

DOI: 10.22051/jwfs.2017.12209.1256

Submit Date: 2016-10-17

Accept Date: 2017-06-11

thoughtful and decisiveness dimensions. Among the identity status, successful and moratoriums statuses and among variety of personality, introverted, thoughtful, and decisiveness, can predicted the value of autonomy. Also for embeddedness value, foreclosure identity and sensory, emotional, and flexible personalities were considered the best predictors.

Key words:

Marriage Values, Identity Status, Personality Types, Female Students